

ሸርሒ ሀግደፍ ምስ ውድባት ኢትዮጵያ።

ካልኣይ ክፋል ብመምህር ተስፋ ዘውደ።

እወ ነይርዎ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ምስኣቶም ህዝቢን ሃገርን ክሸይጥ ዘንበር ውዕል ኣለዎ። እቲ ናይ ክልተ ነዳያት ርክብ ኣብ ክልተ ከፊልና ክንሪእ ንክእል። ብመጀመርያ እቲ ንመዋእል ዝተቻለስናሉን ዝደመናሉን መሪር ተጋድሎና ከም ዘይተኻየድ ታሪኽና ከንቱ ምግባሩ። ካልኣይ ድማ ሃገርና ከም ናይ ብሕቲ ጥሪሩ፣ ገይሩ ክሸይጥን ክልውጥን ዝገብር ውዕላት ኢዩ።

እቶም ተረሲዖምን ካብ ኣእምሮ ደገፍቲ ሀግደፍ ከይተረፉ ተሓኺኹም ዘለዉ ጉጅለ 15 ብፍላይ ገለ ሓደ ዓቢ ግማፅ ካብኣቶም ነቲ ምሻጥን ምልዋጥን ኣስተብሂሎምሉ ኢዮም፣ ህዝቢ ከባራብሩ ዝፈተኑ። ኢሲያስ እውን እቲ ናቱ ገና ኣብ ውልዶ ዘሎ ዕላምኡ፣ ቦቲ ብልጭ ዝብል ዝነበረ መደቡ፣ ሃሰስ ኢልካ ዘይርከብ መሲልዎ፣ ገለ እንተ ኣተንብሁ ሓሶት ኢዩ፣ ወይ ጭብጢ ዘይብሉ ኢዩ ክብል ክሓዱ፣ ህጹጽ ናይ ሞት ስጉምቲ ክወስድ ዘክእሎ ክሲ ክምስርት ኢዩ ተጸብዩ። ነቲ ተጋጊና ኣለና ናብ ህዝቢ ንውረድ ዝብል መግለጺኡም ክጽመዎን ግዜ ሂቡ ክድምስሶ ከም ዝክእልን ገሚቱ ኢዩ ክዕገስ ከም ዝመረጸ ወስ ዝብል ዝነበረ። ህዝቢ ንዘይፈጠ ሳትናኤል ዓወት ደቁ ኣብ ገጹ ከም ዘንበበ ኢዩ ኩሉ እልልትኡን ሓበሬትኡን ተርጉሙ ዘይተኣደነ እምነት ኣብ እቲ ምልኩዕ ሳጥናኤል ዘንበረ። መደቡ ካብ ምምስራት ህዝብዊ ሓይልታት ንቕሓት ህዝቢ ኣብ ትሕቲ ባዶ ከእቱ ዝተዋፈረ። እቲ ካብ 40ታት ዝጀመረ ናይ ደሞክራሲን ናጽነትን ምንቅስቃስ ቆጽዮ ናብ ሓውሲ ጽምኢ መስፍናዊ ናፍቕት ከም ዝዓሰል ዝገበረ። እቲ ኣብ ገለ እውን ዳርጋ ናይ እምነት ጸግጂ ክህልዎ ዝጠልብ ሕግም ኣዘዩ ኢዩ ኣማዕቢልዎ። ንቆላዊ መቐል ዘለዎ፣ ሓደ ህዝቢ ዝብል ናይ ሓሶት መናፍሕ ሂቡ፣ ነቲ ከበሳዊ ድማ ብላህጃን እምነትን ከም ዝታለል ኢዩ ሕንዚ ነሰኒሱ። ሎሚ ብናይ ዕለት 22 ዩካቲት 2010 ሰላማዊ ሰልፊ ዝተኻፈሉ ክትሪኦ ከለኻ፣ መን ኣብቲ ሰልፊ ዓብላሊ ነይሩ ንምግማት ከበድ ክኸውን ኣይክእልን። ኣብ ገለ ገለህናን ኣብሪህናን ከይንገልጸ ዘሰክፈና ጉዳይ ኣሎ። ይኹን እንበር ብምጽቃጥና ነቲ ሕዳር ሕግም ናብ ቀታል ሕ/ሰብ ገርና ኢና ነማዕብሎ ዘለና ክብል እደፍር። እቲ ምስ ናይ „መላ ኣማራ ህዝብ ድርጅር“ ቀሲሉ ድማ „ግንባር ሓርበኛታት ህዝቢ ኢትዮጵያ ማለት EPPF“ ተመስሪቱ ክሰውድ ኣብ ኣሰመራ ኢዩ ተወሊዱ።

ዘለዓዓሎ ቀንዲ ሕግም ኣብ ኢትዮጵያ ዝምዕብላ ዝነበራ ሰለስተ ኣንፈታት ኢየን። ንሰን ድማ ከምዘን ዝሰዕባ ገርና ኢና ክንገልፀን ንክእል።

1. ንተቻወምቲ ኣብ ሃገርም ዘውሕስ ቅዋምን፣ ብምርጫ ዓብላልነት ኣብ ስልጣን ዝድይብ ሰልፊ ሙቓም ምፍቃስ ዘፍቅድ ፖለቲካዊ መስርሕ ክዕገብን ምጅማሩ።
2. መሰል ብሂራት ዘረጋግጽ ኣብ ሃገራዊ ቅዋም ዓንቀጽ 39 ዘሰዕቦ ጽልዋ ንመንበር ኢሲያስ ከም ዘናቓንቆ ኣኮዩ ተረዲእዎ።
3. እቲ ከም ጉጅለ ኣብ ምምራሕ ዘሎ (ክሳብ 2000) ተኣልዩ ከም ናይ ሃይለ-ሰላሰ ተማእዚዙ ንዝኸነ ንሱ ዝወጠኖ መደባት ዘተግብር፣ ኣሜን በሃሊ ጉጅለ ክሃንጽ ምምዳቡ።

ብውሽጢም ብናይ ኣምሓራ ዓብላልነት ዝነበረ ናይ ኢትዮጵያ ኣንድነት ብመሰረቱ ታሪኹ ካብ ዳግማዊ ምንጊክ ዝሰረታ ኢትዮጵያ፣ ግን ዓለም መቐይሮታት ብተኻታታሊ ይጸልዋ ስለ ዘሎ። ከም ሞደል ንሳቶም ዘንበርዎ ሕንጻጻት ብሓባር ብናቱ ከም መምርሒ ዝወጸ ክመስል ናይ ሓባር ኣዋጅ ኣብ ስምምዕ ተበጺሑ ነይሩ። ቀንዲ ናይ ሓባር ዕላማ ግን ህላዌ ብቕንዱ ሕውሓት ቀጸሉ ድማ ኢህወደግ ንረብሓ ክልቲኦም ብዘይ ዕጥቃዊ ብረት ዝምክት፣ ናይ ዲሞክራሲ ኣተገባብራ ህዝባዊ ዕርቅን፣ ኣብ ምምዕባል ሃገር ድማ ቁጠባዊ ዓቕሚ ኣበራቢሩ ንቕድሚት ክስጉም ዝተበገሰሉ መስመር ስቕ ኢሎም እንተ ሪኦም፣ ግብኣተ መሬቶም ዝተረጋገጹ ሙጃኑ ኣረጋጊጸም ስለ ዝፈልጡ ኢዮም ኣቕዲሞም ርክባቶም ዝሰረቱ። ናይ ሓባር ጥፍኣቶምን ዝሓለፈ ኩሉ ተግባርም ዝቕለግሉ መድረኽ ይተኣታቶ ከም ዘሎ እውን ኣይሰሓትዎን። ኣብ ህዝቢ ብኸልቲኡ መዳይ ዝመሓላለፍ ናይ ንዕቀትን ናይ ጽልእን ወፈራ ከም ዘመተ ታሕቲ ታሕቲ ብኹሉ መስመራት ተዘርጊሑ።

ብፍላይ ንህዝቢ ኤርትራ ብቐጥታ ኢሲያስ ጎብለል ሰውራ፣ ተዋጊኡ ዘሰዓር፣ ናይ ናጽነት ሰራትን ወላድን፣ ናይ ጀጋኑ ጅግና ከም ዝኸነ ስሙ ልዕሊ ህዋ ኢዩ ተዘርጊሑ። የመን ሱዳን ኣቕዲመን

ጉሰጡ ምስ ጠፃማ፣ ገለ እውን አመሪካ ተጋግያ ወስ እንተ ኢላ አእዳዋ ክትቅርሶም ኢያ ዝብል ፃሻ ዘመተ ዳርጋ ኣብ ኩሉ ኩርናዓት ተሰቢኹሉን ተዘሚሩልን። እዚ ሕጂ ጸረ አመሪካ ዝካየድ ዘሎ ዘመተ መፃኢ ይኖቱግ ዝብል ፍርሒ ብዙሓት ለባማት ብፍርሒ ዝተዋሕጡሉ እዋን ኣብቂዑ፣ ሕጂ ምስታ ብደቂ ኣንስትዮ ተሰንኪታ የማን ጸጋም ትገላበጥ ቅጫ፣ እንሆ ክንዕወት ኢና ዝብል ጭርሖታት ሓዘላ ብቲቪ ኤሪ ትመሓላለፍ ኣላ። ኢሲያስ ሃይለ ስላሰ ከም ሃጺያዊ ንጉስ ዘይገብሮ፣ ኣብ ማልያታትን ደረት ደገፍቱ ስእሉን ጭርሖታትን ተለጠፉ የመርሾም ኣሎ። ናይቶም ንሃገር ተበጅኖም ዝሓለፉ ጀጋኑ ስሞም ኣብ ጎደና፣ ኣብ ህዝባዊ ኣደባባይ ኣይተገልጸን። እቶም ቅያ ዝሰርሑ ጀጋኑ ፈንቅል ኣብ ባዓልን ጽንብልን ኣይተጸውዑን። ስንኩላት ምስ ህዝቢ ዘለዎም ርክባት ምህሙንን ዳርጋ ዘየለን ኢዩ።

ሕጂ ኣብ ኣርእስትና ክንምለስ ይሓይሸ። እቲ ዝርዝር ናይተን ኣብ ላዕሊ ዝተጠቐሳ መደባት ክትግበራ ምምሕዳር ህግደፍ ካልእ ቅርጺ ክወሃቦ ኣለዎ። ማለት እታ ጉጅለ ካብ ሜዳ ዝኣተወት፣ ንኢሲያስ ፃጽሚ ኣብ ፃንቀር ኢያ ኮይናቶ። ካብ 1986 ጀሚሩ፣ ኣብ ልዕሊ ምንቅስቃሱ ጽኑዕ ምክትታል ስለ ዝገብሩን ብዘይ ናቱ ፍቓድ ነንሕድሕዶም ክራኽቡን ውሽጣዊን ሓድሕዳዊን ዘተ ከካይዱን ስለ ኣስጋኢን ሓደገኛን ኮይኑ ዝተሰመየ፣ ብናቱ ብሕታውያን ስለያ ምክትታል የካይድን ንኹሉ ዝረገጽዎ ከባቢ ኣሰርም ይከታተልን ነይሩ። ብወገን እታ ናብ ዓወት ዘብጸሐት ጉጅለ ናቱ ምክትታል እውን ከይጠመተቶ ከየማዕደወትን ኣይተረፈትን። እቲ ቀንዲ ናይታ ጉጅለ ግን ኣብ ክልተ ዝተመቐለ ጸገማት ኢዩ ነይሩ።

1. ከምቲ ዘውትር ምቅይያራት ክግበር ኣብ ሓደ ንቡር ቅርጺ ሓንቲ ሃገር፣ ብራድዮ፣ ተለቪዥን ኮነ ጋዜጣታት ወይ ናጻ መጽሔታት ገርካ ህዝቢ ከም ዝሕበር ምግባርን፣ ብድሕሪኡ ናብ ግሉጽ መድረኽ ጎስጓስ ምእታው ኢዩ ንኹሉ ሃገራዊ ሽግራት ብዝርዝር ክቐርብ ዝከኣል። እቲ ጸገም ግን ናብ ህዝቢ ትወርደሉ መድረኽ ዝተረገጸን ፈጸሙ ክትግበር ዘይክእል ዝገመቱ፣ ነተን ብሕታውያን ናጻ ጋዜጣታት ኣቐድም ኣቢሎም ፍቓድ ክረኽባ ጽልዎኦም ዘሕደሩ። ግን ኢሲያስ ነቲ ዝንህር ዝነበረ ኩነታት መታን ከበርዕንን፣ ሃገርን ህዝብን ኣብ ትሕቲ ናይ ወተሃደራዊ ተጠንቀቕ ዝብል ህሞት ፈጠሩ፣ ንዓኣቶም ንምእላይን፣ ምሉእ ርእይቶን ኣቐልጦ ህዝቢ ከዘንብዕን ናይ ዶብ ኩናት ዝፈጠረ። ከምቲ ህዝቢ ዘይተጸበዮ እቶም ኣብ ፈጻሚ ኣካል ዝነበሩ ኣባላት መሪሕነት ግንባር ዘሰንብድን ዘይሓንጸጽዎን ኩነታት ዝኣተዉ። ፍልጥቲ ተንኮሉ ድማ ምስታ መገሻ ሱዑድ ኢዩ ዝመደባ። ድሕሪ ምውላዕ ኩናት እተን ሓደስቲ ጋዜጣታት እውን ቡቲ ዝቐርብ ዝነበረ ዜናን መናፍሕን ተጸልዮን፣ ነቲ ካብ ግንባር ዝወሃብ መግለጺ ከም ዘለዎ ከቐርብኦ ዝተገደዳ። ገለ ገለ ለባማት ህዝብን ሰራዊትን እቲ ድቦላ ሃንደበት ዝተወለዐ ኩናት፣ ገለ ምልክት ንህዝቢ ከይሃቦ ብምልዑ ብዙሕ ጥርጣሪ ከም ዘሕድሩ ኮይኖም። ብውሽጢ ምስ ትእምኖ ትሒም ቲሒምውን ኣይተረፈን። እዛ ሎሚ ተቐይሮን ተሰዲዳን ዘላ ኣባል መሪሕነት ተኻታቲላ ትፈልጠ ኣይነበራን። መንግስቲ ኢትዮጵያ ወሪሩና ዝብል ቁጠዕ ንኹሉ ክኣምኖ ዘይክእል ዘደንጹ ኢዩ ኮይንዎ። ሕውነትን ምቅርራብን፣ ናይ ሓባር ጸላኢ ምስጋግን ጀጋኑ ናይ ክልቲኡ ውድባት ምሕዝቶም ሓልዮም ዝተሰውኡሉ፣ መንግስቲ ኢትዮጵያ ንረፈረንዱም ቀልጠፉ ሓንጎፋይ ኢሉ ዝተቐበሎ ናጽነት ሃገር ክጥሕስ ወፊሩ ዝብል ክትእምኖ ኣጸጋሚ ነይሩ። ገለ ካብ ክልቲኡ ጸታት እውን ይፈልጡና ንፈልጦም እንዲና። ናይ ክልተና ናይ ሓብር ሰራዊት ብሓባር ዝሰርሐ፣ ሃንደበት ኣብ ውግእ ካብ ዝኣትዉ፣ ኣዝዩ ከቢድ ክሳብታት ከኸትል ኢዩ ዝብል ስግኣቶም ልዑል ኢዩ ነይሩ። ሚኒስተር ሓበሬታ ተጋዳላይ በራኽ ንኹሉ እቲ ሸርሒ ቀልጠፉ ቆብ ኣቢልዎ፣ ምስ ብጽቱ ኮይኑ ሃገር ካብ ጸገም ትወጸሉ ብልሒ ክግበብ ኢዩ ዝፈተነ። እታ ለውጢ ንምምጻእ ዝነበረት ኩሉ ኣወንዚፋ ነቲ ዘይተጸበዮቶ ኩነታት ክትግምግም ተዋፊራ፣ ሃገር ከመይ ተድሕን ዝብል ዕማም ሓዛ ኢያ ትጓዩ ዝነበረት። ዓይንኻ ዓሚትካ ውዲት ኢሲያስ ምቕላዕ ሃገራዊ ክሕደ ኮይኑ ክንበብ ስለ ዝኸእል ካልእ ኣማራጺ ኣይነበረን። ብዝያዳ ሃንደበት ዝኸና እታ ንሃገር መቐይሮ ክትገብር ትስጉም ዝነበረ ጉጅላ ድማ ኢያ ዝያዳ ቡቲ ናይ ኩናት ኣዋጅ ዝተዳህኸት። ኣብ ትሕቲ ናይ ውግእ ወጥሪ ትርከብሉ እዋን ድማ ውሽጣዊን ተባራዕን ኩነታት ምክፋት ኣዝዩ ሓደገኛ ክኸውን ዝኸእል። ኣብቲ እታ ጉጅለ ተቐርቂራትሉ ዝነበረት ኩነታት ድማ ዝኸነ ይኸን ሃገራዊ ክርድኣ ኣይምኻኣለን። ኢሲያስ ገለ ተቐውሞ ካብታ ጉጅለ ክቐርብ ኣይምጸልኣን። ነቲ ዳሕራይ ኣብ ልዕሊ ሰራዊት ዝወረደ ድኽመት ኩሉ ኣብታ ጉጅለ ምለጠፎ። ሓላፍነት ከይስከም ድማ ነቲ ዝወለዎ ውግእ ክቐጽሎ መደብ።

አብቲ ምስ ውድብ ሓድነት አፍሪቃ ኮነ ናይ ሕቡራት ሃገራት ዓለም፣ መንግስቲ አመሪካ ነቲ ኩናትን ንምህጻእን ደም ምፍሳስን ደው ከብሉ ዝገደዱሉ ዝነበረሉ፣ ሚኒስተር ሃይለ ወልደትንሳኤ (ድሩዕ) ሚኒስተር ወጻእን በራኽ፣ ገብረስላሴ ሚኒስተር ሓበሬታን ምድሓን ሃገር ብቐዳምነት ሰሪዖም አበርቲዖም አብ ምንቀሳቐስ ተዋፊሩ። ክልቲኦም ብጽዑቕ ይራኽቡ ስለ ዝነበሩ፣ ነቲ አመሪካን ርዋንዳን ዘቕረብኦ ሓሳብን ጠለብን ቅቡል ክኸውንን ከም ምራሕ ሃገር ኢሲያስ ክቕበሎ መደቡ። ጅግና በራኽ ብጽሑፍ ናብ ኢሲያስ መልእኽቱ አመሓላል። አብ መንጎ ኢሲያስን በራኽን ዘዩቃዩ ናይ ሓብረት አዘራግሓ ብሰፊሒ ተዘርጊሑ ነይሩ። ጅግና ሓው በራኽ ዲሞክራሲያዊ ባህሪ ዘለዎ መስርሕ ኢዩ ከተኣታቱ መዲቡ። ህዝባዊን ሃገራውን እምነትን ስለ ዝነበኦም ድማ ነተን ናይ ብሕቲ ጋዜጣታት ብውሽጣዊ ድፍኢት ኢዮም ከም ዝዕንብባ ዝገበሩ። መልእኽቲ ሓው በራኽ ከም ዘላታ ኩሉ ሃገራዊ ከንብባ ዕላዊት ኮይና ዝወጸት፣ ገለ ክጣቕስ እፈቱ። እጠቕስ። ከምቲ ሃገርና ብብረታዊ ዕጥቂ ተቐላብስና ሓራ ዘውጸእናሥት ሕጂውን ነቲ ብአመሪካን ርዋንዳን ዝቕረበት ናይ መተዓረቂ ጠለብ ተቐብሊልና ብሕጋዊ ባይታ ጉዳይና ሞገትና ክንረትዕ ከም ንኸእል ንሕብረተ-ሰብ ዓለም ከነረጋግጽ አለና። ናይ ብዙሓት አባላት ሰርዊትና ህይወትን ኢድሒና፣ ክወርድ ዝኸእል ጉድኣት ከነወግዶ ንኸእል። ክብል ጽሑፍ አመሓላል። ነይሩ። አብ እተን ናጻ ዝኾና ጋዜጣታት ድማ እታ ጽሕፍ ብኢድ በራኽ፣ ገብረስላሴ ዝተጻሕፈትን ኢሲያስ ድማ ነቲ ሓሳብ ከምዘይቐበሎን ከም ምጅጃዊ ገይሩ ዘስተናግቑ ሓሳብ መግለጺኡን ምስ ክታሙ ሚኒስተር ሓበሬታ ንህዝቢ ክፈልግ ዘርጊሑዮ። ከምዚ ዝዓይነቱ አብታ ብኢሲያስ ትርጉጽ ዝነበረትን ዘላን ሃገር ዘይልሙድ ቆራጽ ተግባር ኢዩ ነይሩ። ታርኻዊ ኢዩ እቲ ዝተኻየደ መስርሕ።

ኢሲያስ ዋላ ጸሓይ ብምዕራብ ትብረቕ ክብል ነቲ ናይ ዕርቂ ሓሳብ ነጹጉ ውግእ ከም ዝቐጽል አፍሊጡ። ብድሕሪኡ አብቲ ሳልሳይ ዙር ናይ ኢትዮጵያ ሰራዊት ካብ ዶብ ተከዘ ብሑሞራ ክሳብ 120 ኪ.ሜ ዝኣክል ተሰነይ በጺሖም ንሰሜን ትርኩብ ከተማ ባረንቱ ብሓባር ከም ዝሓዘወን ኩህና ንፊልጦ ሓቂ ኢዩ። እዚ ከዳዕ መራሒ ሎሚ ተዓዊትና ክብል ይምድር አሎ። ስዕረት አብ ውግእ ከምቲ ድሩዕ ዝበሎ፣ ክትሰዕርን ክትሰዓርን ባህሪ ኩናት ኢዩ። አብ ዲሞክራሲያዊ መስርሕ ክትሰዓር ግና ንሓንቲ ሓገር ዘይሓዊ በሰላ ኢዩ።

እታ ጉጅለ ብድሩዕ አቢላ መፍትሒ ከተናዲ ተመያይጣን፣ አብቲ ዘይተለማመደትሉ ናይ ኤርትራ ከም ሃገር ድርድር ክትኣቱ ምስ መራሕ አልጀርሰ ኮነ ምስ ካልኣት ንኤርትራ ብዓይኒ ሓልዮት ዝርኡን ዘርኡዩ ናይ ዲፕሎማሲ ብቐዓት ነቲ ደበና ውግእ ከም ዝእል ምግባሩ ብዙሓት ዝግምትዎ ክሳብ ሎሚ ረኺብናዮ ዘለና ከምቲ ዝድለ አይኹን እንበር ካብ ጽላል ውግእ ወጻእና አብቲ አይውግእ አይ ሰላም ሃዋሁ ኣቲና። ኢሲያስ አብዛ እዋን እዚአ ከም ዝተወረት ሃገር ዘምስል ነፍሒ ከዩካይድ፣ እዮም ጉጅለ 15ን ሰዓብቶምን ምስጢር ከም ዘቃልሑ ስለ ዝተረድኦ አቐዲሙ ከም ሃገር ዝኸድዑ ኢዩ ቃሎም ንክይሰማዕ ዝቐየዶም። ስለ ዝባህረረ ድማ ክሳብ ንሶም ካብ ዓለም ዝእለዩ፣ ክጸንሕ ዝመደበ። ሽዑ አብ ውሽጣዊ ሃገር ሰላሕታ ወራር ጀሚሩ ሸርሓዊ ተግባሩ ክዘርግሑን ናይ ጥፍኣት ድባርኡን ክፍሕስ ዝጀመረ።

ከም ከልኣይ ድማ ነቲ ክትውድቦን ንረብሓ ሃገር ከውሕስ ዝኸእል ሰራዊት አብ ፖለቲካዊ መድረኽ አትዩ ወይ ተጸልዩ ፍታሕ ከይህብ፣ ብወተሃይራዊ ድስጥሊን ተረጊጹ፣ ሃገር አብ ትሕቲ ሓደገኛ ኩነታት ውግእ ስለ ትርኩብ፣ ዝኾነ ይኹን ናይ ሃገርዊ ፍታሕ ዘተ አብ ሰራዊት ከም ዘይካየድ ገይሩ አብ መከላኸሊ ግንባር ከም ዝጽመዱ ገይሩ፣ ብድሕሪት በይናዊ ስጉምትታት ዘርገሑ። ኩለን ብሄራትን ህዝቢ ብምሉኡ አብቲ ብኢሲያስ ዝተፈጥረ መርቡብ ከይተፈለጠን ተሓሊኹን፣ ኣተሓሳስባኡን ኮነ ስምዒተን ሰንኪሉ ዘንበሉን ይርከብ።

ኢሲያስ አብ ነቶም ከም ብጽቱ ገይሩ ብቐልማጸ ዝጽውዖም አሚንዎም አይፈልጥን። ንቃልሲ ሒነ ክፈዲ ዝተበገሰ፣ ናብ ሰውራ ድማ ከም ተማሃራይ ሰለኹ ዝኣተወ ሰብ፣ ኤርትራ ናጻን ሓራን ትወጽሉ መንገዲ ዘዩጠምት፣ ብዙሕ ሽግራት ዘለዎ ሰብ አብ እንትኡ ኢዩ ዘማዕዱ። ካብ ቤተ ሰብ ዝቐርብ ምቱኸታኸ እውን ክህልዎ ይኸእልን አለዎን። አብቲ ከም ብዝሒ ካብ ኩሉ ኩርናዓት መጸኢም ዝተሓዋወሱ ተመሃሮ ዝርከቡላ አስመራ መን ንመን ይፈልጥ ዝብል መንፈይ ሑጻን እኸልን ስለ ዘይነበራ፣ ማለት መንነት ሓደ ዜጋ ካብ መቐቓል ስድርኡ ጥራይ ስለ ዝትንተን፣ ካልእ አድላይ ሓበሬታ ክሳብ መውሰዕ ኪድ አዝማድካ ካብ ዓዲ አምጽእ ዝብል መሰነይታ ይስዕብ ብምንባሩ ገለ ገለ ሰባት ነቲ ጠለባት ብቐምታ ከንብብዎን ቂም ከሕድሩ ክኢሎ። ቀጺሉ ድማ ሰውራ ምስ ተዋደደ ዝመጹ ፈሊኻ ናይ ምጽራይ ዘይምንባሩ አለልዮም ከም ሰለይቲ ኮይኖም

ክላቱዉ ዝነበረ ቀዳድ ኣዝዩ ርሒብ ስለ ዝነበረ፣ ኣብታ ፈጺማ ከይመርመርት ትቕበል ክጽንበሩ ዝቐለለ ኮይኑ ረብሶም። ንውሒዳት ክትብል ተከትሎ ጥቡቕ ምክትታል ከም ባህሪ ፍሉጥ እውን ኣይነበረን። ኢሲያስ እውን ነቲ ጉድለት ምጽራይ ርእይዎ ጥራይ ዘይኮነስ፣ ከመይ ገይሩ ናብ ረብሕኡ ከውዕሎ ከም ዝኸእል መዲቡን ሓንጺጹን ዝመጸ ሰብ ኢዩ። ብሓጺሩ ካብ ተሓኔ ናብ ህዝባዊ ሓይልታት፣ ቀጺሉ ብህዝባዊ ግንባር ጸጽዩን መድሚዱን ናብ ህግደፍ፣ ቀጺሉ ንህዝቢ ኤርትራ ናብቲ ዝመደቦ ናይ ውሽጡ ቁስሊ ሕኑመፍደይ ዕላማ ኢዩ ዘምርሕ ዘሎ። ሓንሳብ ዝተቐየሞ ብውሽጢ ዝህውጹ ጉዳይ ስለ ዘሎ፣ ንመላእ ኣፍሪቃ እውን ኣብ ባርዕን ሃልሃልታ እንተ ቀየራ ዘገድሶ ኣይኮነን።

ቁጠባ ሃገር ዘዕኑ፣ ቀጻልነት ወለዶ ዝሰብርን ዝግጽፍን፣ ባህልን ልምድን ዘህስስ፣ ዘይነበረ ብዘይ ስለንፍልጠታዊ መሰርሕ ማሕበራዊ ቅርጺ ክቐርጽ ዝደለ፣ ሃገር ኣብ ኩሉ ግንባራት ከም ትዋጋእን ኣብ ናይ ኩናት ግዛቕቲ ሸሚሙ ዘዳኸም፣ ገዲፍና ሎሚ መንግስቲ ኢትዮጵያ ናብታ ዝነበርናይ ክትመልሰና ኢያ ምባልገዲፍና፣ ንኹሉ ናብ ዘይተጸበናዮ ሓደጋ ከም ንቃላዕ ዝገብረና ብዘይካ ህግደፍ ካልእ ጸላኢ የብልናን። ድኸምት ናብ ሞት ዘብጽሕ ሰፊሕ ኣንፈት ኢዩ። ድኸም ብፍትሒ ኮነ ብፍልጠት ሃገሩ ክከላኸል ኣይክእልን። ካብ 192 ሃገራት ግለም ሰደን ቀረብን ብንቡር ዘይቅረበት ሃገር እንተላ ኤርትራ ባይና ጥራይ ኢያ። ኣመርካ ገባቲትን መዝግዚትን ክብል መጽረይ ኣፋ ገይሩ ዝምድር ኢሲያ፣ ስለ መን ኢዩ ዝሃረብ ዘሎ። ስለ ኤርትራ ማለት ዶኾን ይኸውን? ዋእ ኤርትራ ቪቫ ኢሲያስ!!! ኤርትራ በዚ ትግንወሉ ዘላ ጎደና ዝሸይት የብላ፣ ብዘይካ ኣብ ስደት ዘለዉ ደቃ ዝምጥውዋን ዝተኸቡላን ባጤራ። ዕዳጋ እንዳ ኣኸበረ እንሆ 100 ዶላር ወይ 100 ኦይሮ ዝሰደድናዮ ኣብ ወርሒ ወርሒ እንዳ ኣንቆልቆል ብሸመታ ርብዒ ሞገእን ኢዩን ኣብ ኤርትራ ኣንቆልቆላን።

ኣብ ኣርእስተይ ክምለስ፣ ዕላምኡ ዝወቕዓሉ ሸቶ ኣብ ምቅርራብ ምህላዉ ክበጽሕ ዝተረፎ ሓጺር ግዜ ስለ ዝገምገመ ንመቐልስቲ ምስ ተጋደልቲ ብጸቶም ከጻልኦም ዝጀመረ 1986 ኢዩ። እዞም ብዝተፈላለየ ናይ ዝርጋን ዝንባሌ ዝነበሩ ዘለዉ ሓለፍትኹም ብመስተን ኣንስትን (Womanizing) ዝዘንብዑ ኢዮም ዝብል ዘመተ ኣካየደ። እቶም ንኹሉ ናይ ህልኽ ባህሪ ዘኸትሎ ምግምግዕ ዝተግዘቡ፣ ሓለፍቲ ነቲ ጸለመ ብጭቡጥ መርትዖ እንተዘይ ቀረቦ ብኣልማማ ዝቐርብ ትርጉም የብሉን ክብሉ ሓለፎም። ውድብ ክመቐሉን ንናይ መንግስቲ ሃይለማርያም ዕድመ ምንዋሕ ከም ዝኾነ ገሚቶም „ምእንቲ መጎጎ ትሕለፍ ኣንጭዋ“ ዝብል ለባም ትዕግስቲ ተኸትሎም።

ንህዝባዊ ግንባር ትሓቀሉን ናብ ህግደፍ ገጸ ትሳገረሉን ኩሉ መድሚዱ ወዲኡ። ብውሽጢ እውን ዳርጋ ምስ ደርግ ርክባት ዝገብረሉ ርክባት ባይናዊ ግዜ እውብ ነይሩ። ግን ናይ ኢሂወደግ ምዕባለን ዓወትን ምስቲ ሓርበኛዊ ህዝባዊ ሰራዊትና ብሓባር ይስጉም ስለ ዝነበረ፣ እቲ ሸርሑ ንግዝይኡ ኣወንዚፋ፣ ክጸንሕ መሪጹ። ነታ ውድብ ግን ከም ድላዩ ገይሩ ብሰሚ ክሓጽባን ትኩሳን ስለ ዝመደበ ድሕሪ ናጽነት ብመጀመርያ ነታ ኣሰራርዓ ህዝቢ እትውድብ ጉጅለ ከይተድመዓሉ ስለ ዝጠርጠራ „ሓፋሽ ውድባት“ ክፈርሳ ኣዊጁ፣ እቲ ቕርጺ ሓፋሽ ውድባት ከም ዘብቀዐ ኢዩ ገይሩ። ብረቂቕ ኣሰራርሓ መደብ ዘለዎ እኩይ ተግባር ኢዩ። ህዝቢ ኣብ ውሽጢ ሃገር ክውደብን ክጥርነፍን ንዕኡ ሓደገኛ ኩነታት ከም ዝኾነ ኣማዕዲዩ ኢዩ ኣጸኒዕዎ። ኣብ ቤት ጽሕፈቱ ኣብ ፋሕ መጻሕፍቲ መሳርፊታት ብብዓይነት ክሳብ ናይ ኣካላት ምውስዋሳት ዝበሓተ ሰብ ኩሉ ነገር ኣብ ኢዱ ይርከብ ስለ ዝነበር ባይኑ ከም ድላዩ ክሓስብ እኹል ግዜን መሳሰለጥን ነይርዎ። ኣብ ክፍሊ ገንዘብ በዚ መጺኡ ኢሉ ዝግምቶ ዘይብሉ፣ ተቐጻጻሪ ዘይብሉ ናይ ወጻኢ ጥረ ገንዘብ ዘይተኣደነ ኢዩ ነይርዎ። መስኪን ኩሉ ተጋዳላይ፣ ብድሕርኡ ኣብ ሑቕኡ እንታይ ይፍጸም ኣለ ኣየስተውዓለን። ካብ ደባይ ናብ ሓውሲ ደባይ፣ ካብ ሓውሲ ደባይ ናብ ቀዋሚ ሰራዊት (From Gorilla to sub Gorilla, from sub-gorilla to conventional army) ክሰጋገር ኣብ ቤት ጽሕፈቱ ነቲ ጸብጻብ መራሕቲ ዝህቡን ዝሕንጽጹን ንሱ እንኮ ኮይኑ። እቶም ጀጋኑ ውላድ ህዝባም ዝኾኑ፣ ንኹሉ ጽባሕ ብሓባር ንፈትሖ ክብሉ ግንባርም ንዓረር ክህቡ ከለዉ፣ ኢሲያስ ዙፋኑ ባይኑ የጣጥሕ ነይሩ። መን ኣሎ ካብቶም 1976 ክሳብ ምንሰሓብ 1979 ዝነበሩ ሎሚ ኣብ ከባቢኡ? ኤርትራ ከም ክትሕረድ ዝቐረበት ጤል ብገመድ ኣብ ኣፍደገ ቤት ጽሕፈቱ ተኣሲራ ካራ ክሳሓል ከሎ፣ ጅግና ድማ ከም ማሕሰእ ምስ ዓኾኸት ክትጉያሕ ትጽብ ነይራ። ነርክበሉ ረቢ ኣርከቦ ዝብልኹም ብኸይት ኢዩ ዕጫና ኮይኑ።

ነቶም ኣባላት መሪሕነት ድማ ድሕሪ ሕጂ ሃገርን ህዝብን ደኣ እንበር ብዞባ ኮነ ብከባቢ ወይ ብብጉጅለ ሓፋሽ ውድባት ኣየድልይን ክብል ከረድኦም ክኢሉ። ድሕሪ ናጽነት ተቐውሞ ከም

ዝመጽእ ስለ ዝፈለጥ ኢዩ ነቲ ሓፋሽ ውድባቱ ከይተረፈ ኣየድልን ኢሉ ብዕሊ ዘፍረሶ። ነቲ ተቓዋሚ ደንበ ናይ ምውዳብን ምጥርናፍን ባህሊ እጥፊኡ ድኽምቲ ኤርትራ ከጥሪ። ሎሚ ተወደብ ተጠርነፍ ሃገር ከተውሕስ ዝብል ጸውዒት ገዲፉ እዚ ህዝቢ ኣታ ሓፋሽ ውድባት ፈረሰን ኢዩን ትብል ጥራይ ኣጽኒዑ ሕዝቡ። ሓንጎል ምሕጻብ (Brain washing) ይብልኹም እሳ ኢዩ። ምሕጻብ ምሕጻቡ ብሩካን!!!!!!!። ቀጽክይ ድና „እታ ሃገራዊት ሓሳብ ትሰበር“ ትብል ቀጺላ (Blow or rack the national brain out) ሌሎሚ ኣብ ኣስመር ኣብ ክንዳና ኣምሓራ፡ ተጋሩ፡ ሶማል፡ ሱድና፣ ካልኣት ዘይተፈልጡ ኢዮም ተወዲቦም ዝለኣኹ ዘለዉ። ንዓናስ ባይቶ ዓደቦና እኳ ሓሪሙና።

ብጻቱ ዘየስተዓሉሉ ናቱ ናይስለላ መርባብ ኢዩ ዝሃንጽ ነይሩ። ቀጺላ ትፈርስ ድማ እንዳ 72 እታ ብጹጥሮስ ስለሙን ትምራሕ ኢዩ። ኩሉ ምንቅጽቓሳት ኣብ ትሕቲ ጠረጴዛ ኢሲያስ ክትሱኳዕ ኣለዎ። ሰኹዑን ሓንጻጹን ምስ ወደኣ ድማ ተድልዮ መሪሕነት ክእክብ ቀጺሉ ድማ ክሰርዓን መዲቡ። ዘሳርሕዎ ሰባት ፍሉይ ዓይነት መለክዒ ዘለዎም ክኾኑ ይግባእ። ንሶም ድማ፣

1. ናይ መንነት ሕርኽራኽ ዘለዎም።
2. ዘይምክቱን ብዝበሎም ዝኾኑን ዓባሳት።
3. ኣዝዩ ትሑት ናይ ትምህርቲ ደረጃ ዘለዎ ኮነ ኣብ ናጻ ሃገር መጻኢ ተስፋ ዘይሎምን ሞያዊ ዓቕሚ ዘይወነን።
4. ንሱ ኣብ ገለ ጉድለታት ኢዶም ኣእትዩ ብገበን ዘመራሰሑም፣ ብባዕሉ ዝፈጠሮ ተግባር ዝበን ዘልበሶም ክኾኑ ክለዉ ብፍርሂ ተዘቢሑም ኣሜን በሃልትን የጠቓልል።

ካብኣቶም ንምስማይ ናይ ነፍስ ወከፍ ሃገራዊ ዕማም ኢዩ። ግን ገለ ንምጥቃስ፣

1. ሓጎስ ገብርሂወት ክሻ።
2. የማነ ገብርኣብ
3. ሰመረ ርእሶም
4. ግርማንይ ኣስመሮም
5. ግርማይ ሳንቲም
6. ወዲ በርሓቱ
7. ተኸስተ ወዲ ባሻይ
8. ሙስጠፋ ኑርሑሴን
9. ዓብደላ ጃብር
10. ፈውዚያ ሓሽም
11. ኣምና ኑርሑሴን
12. ኣረፋይነ በርሀ
13. ወዲ ኣስፊሃ ካሕሳይ
14. ተወልደ ቀላቲ
15. ኣልኣሚን መሓመድ ስዒድ
16. ባዕሉ ዝፈጠሮ ዓሊ ዓብዱ
17. ተስፋይ ገብረስላሴ ቺና

ኣብ ሰራዊት ድማ ከም ፍሊጶስ፣ ተኸላይ ሃብተስላሴ፣ ጠዊል፣ ዓንደማርያም ውጩ፣ ተመስገን በርሀ፣ ካልኣት ጸብጺብካ ዘይውድኡ ካብ ኮሎኔል ንላዕሊ ኢዮም።

ብኸምዚ ምስ ደምደማ ከመይ ገይሩ ብዋሽንግተንን ሎንደንን ምስ ኣምሓሩ ርክብ ከም ዝገበረን ዕላማ ርክቡን ኣብ

ሳልሳይ ክፋል ይቕጽል።

መምህር ተስፋ ዘውደ።